

Προσέγγιση & χειρισμοί ζώων συντροφιάς

Δρ Γκουγκουλής Δημήτριος

Στόχοι Χειρισμού

- διατήρηση ασφάλειας ζώου και προσωπικού
- μείωση στρες πριν και κατά την εξέταση
- σωστή συλλογή κλινικών πληροφοριών
- ελαχιστοποίηση αρνητικών εμπειριών
- αύξηση συνεργασίας ζώου & ιδιοκτήτη

Γενικές αρχές Low-Stress Handling

- ήρεμο περιβάλλον
- χαμηλές φωνές, αργές κινήσεις
- όχι πίεση / βία / απότομες κινήσεις
- παρατήρηση σώματος πριν την προσέγγιση
- διαρκής αξιολόγηση στρες
- μικρές, σύντομες επαφές — διαλείμματα
- χρήση πετσέτας όταν χρειάζεται

Τι αποφεύγουμε πάντα!

- έντονο βλέμμα στο ζώο
- σκύψιμο από πάνω του
- άρπαγμα χωρίς προειδοποίηση
- φωνές/απότομες κινήσεις
- επίμονη προσέγγιση όταν δείχνει άρνηση
- χειρισμό όταν πονάει → πρώτα αξιολόγηση

Ειδική Προσέγγιση Σκύλου

Πρώτη επαφή με τον σκύλο

- πάντα ρωτάμε τον ιδιοκτήτη για ιστορικό συμπεριφοράς
- πλησιάζουμε από το πλάι, όχι κατά μέτωπο
- μειώνουμε το ύψος μας (σκύβουμε στο πλάι)
- απλώνουμε το χέρι χαμηλά, όχι πάνω από το κεφάλι
- αφήνουμε τον σκύλο να κάνει το πρώτο βήμα
- παρατηρούμε ουρά, αυτιά, στάση, βλέμμα

Τι πρέπει να αποφεύγουμε στον σκύλο;

- να τον κοιτάμε επίμονα στα μάτια
- σκύψιμο από πάνω του
- χάιδεμα από πάνω προς το κεφάλι
- συνέχιση της προσέγγισης αν απομακρύνεται (δεν το κυνηγάμε)
- φωνές / ξαφνικές κινήσεις
- άγγιγμα όταν δείχνει φόβο ή πόνο

Εξοπλισμός & Ασφάλεια

- φίμωτρο όταν υπάρχει πιθανότητα δαγκώματος
- λουρί/ οδηγό/ σαμαράκι για έλεγχο κίνησης
- απομάκρυνση άλλων ζώων από τον χώρο
- συνεργασία με εμπείρους και ήρεμους βοηθούς

Χειρισμός σκύλου σε εξέταση!

- σταθερή, ήπια συγκράτηση θώρακα & λεκάνης
- στήριξη κεφαλής όταν απαιτείται
- χρήση επιβραβεύσεων (λιχουδιές)
- σταδιακή εξέταση
- διακοπή όταν αυξάνεται το στρες

Προσέγγιση γάτας

- Ζητάμε πληροφορίες από τον ιδιοκτήτη
- Κατεβαίνουμε στο επίπεδο της γάτας
- Δεν κινούμαστε απότομα
- Δεν κοιτάμε επίμονα
- Παρακολουθούμε τη στάση του σώματος
- Αργή προσέγγιση με χαμηλό και ήρεμο τόνο φωνής

Ειδική προσέγγιση γάτας

Πρώτη επαφή με γάτα

- όχι εξαναγκασμός να βγει από το κλουβί μεταφοράς
- εξετάζεται συχνά μέσα στο κλουβί
- χαμηλώνουμε στο επίπεδό της
- αποφεύγουμε οπτική πίεση
- ήρεμη φωνή, αργές κινήσεις
- παρατήρηση αυτιών, ουράς, κόρης οφθαλμού

Μπορούμε να πλησιάσουμε!

- ουδέτερη/όρθια ουρά
- αυτιά εμπρός
- ήρεμη αναπνοή
- δεν απομακρύνεται από το χέρι
- κινεί το κεφάλι μπροστά

ΔΕΝ πλησιάζουμε!

- φουντωμένη ουρά
- αυτιά πίσω / επίπεδα
- κόρες διασταλμένες
- ακίνητη ή σε «ετοιμότητα άλματος»
- συριγμό / γρύλισμα
- ταχεία κίνηση ουράς

Τεχνικές Χειρισμού Γάτας

- χρήση πετσέτας («burrito»)
- έκθεση μόνο του μέλους που εξετάζεται
- μείωση οπτικών ερεθισμάτων
- όχι άρπαγμα από σβέρκο
- μικρή διάρκεια χειρισμών — πολλές παύσεις

Εξοπλισμός & περιβάλλον

- πετσέτες / κουβέρτες
- φερομόνες
- ήσυχο δωμάτιο χωρίς σκύλους
- κλουβί που ανοίγει από πάνω

Figure 8

Figure 11

Figure 9

Figure 12

Figure 10

Ειδικές περιπτώσεις στη γάτα

- γάτα που δεν βγαίνει → εξέταση μέσα στο κλουβί
- έντονα φοβική → χρήση πετσέτας & φερομόνης
- υπερδιέγερση → διακοπή χειρισμού
- επικίνδυνη επιθετικότητα → sedation

Εξοπλισμός Υψηλού Κινδύνου (τελευταία επιλογή)

- crush cage: χρήση μόνο σε ακραία μη συνεργάσιμα ζώα ή άγριες γάτες
- δερμάτινα γάντια: προστασία από δαγκώματα αλλά αυξάνουν τον φόβο και την αντίδραση
- χρησιμοποιούνται μόνο όταν αποτυγχάνουν τα ήπια πρωτόκολλα
- όχι κατάλληλα για φυσιολογική κλινική εξέταση
- στόχος: ασφαλής χορήγηση ηρέμησης και μείωση κινδύνου τραυματισμού

Εισαγωγή στη Σύλληψη Δύσκολων Ζώων

- Μέθοδοι σύλληψης → μόνο όταν low-stress χειρισμοί έχουν αποτύχει
- Στόχος: ασφάλεια προσωπικού και ζώου
- Χρήση μόνο από εκπαιδευμένο προσωπικό
- Εφαρμογή σε αδέσποτα, ημι-άγρια ή εξαιρετικά επιθετικά ζώα
- Μετά τη σύλληψη → άμεση ηρέμηση, μείωση στρες, κάλυψη οπτικού πεδίου

Σύλληψη με Παγίδα

■ Σύλληψη με Παγίδα

- κατάλληλη για: αδέσποτες/άγριες γάτες, μικρόσωμους επιθετικούς σκύλους
- πλεονέκτημα: ελάχιστη ανθρώπινη επαφή → μειωμένο στρες
- τοποθέτηση σε ήσυχο σημείο, μακριά από θορύβους
- χρήση τροφής ως δέλεαρ
- έλεγχος παγίδας ανά 10-15 λεπτά για να μειωθεί πανικός
- κάλυψη της παγίδας με κουβέρτα/ύφασμα αμέσως μετά
- μεταφορά με σταθερότητα, χωρίς ανατάραξη
- όχι χρήση σε τραυματισμένα ζώα χωρίς άμεση κτηνιατρική επίβλεψη

Σύλληψη με Δίχτυ

- χρήσιμη για: γάτες, μικρούς σκύλους, ζώα που δραπετεύουν ή υπερκινούνται
- στόχος: περιορισμός κίνησης χωρίς απευθείας επαφή
- χρήσης μόνο ελαφρού, μαλακού δίκτυου → όχι σκληρού υλικού
- ρίψη δικτυού από μέση απόσταση για αποφυγή τραυματισμού
- ακινητοποίηση ζώου με πίεση πάνω στο δίχτυ — όχι στο ζώο
- άμεση κάλυψη σώματος με πετσέτα για μείωση στρες
- ταχεία μεταφορά σε κλουβί
- αποφυγή χρήσης δικτυού σε ζώα με αναπνευστική δυσχέρεια

Σύλληψη με Μεταλλικό Βρόγχο

- χρησιμοποιείται μόνο σε: μεσαίους-μεγάλους σκύλους με υψηλό κίνδυνο δαγκώματος
- εργαλείο περιορισμού, όχι τιμωρίας
- ο βρόγχος τοποθετείται στον αυχένα ή/και στον θώρακα
- ποτέ σταθερός και σφιχτός βρόγχος – αφήνουμε περιθώριο αναπνοή
- ήπια τάση στο κοντάρι, σταθερή – όχι τραβήγματα
- στόχος → διατήρηση απόστασης & ασφάλειας μέχρι την ηρεμισμό ή τον ασφαλή περιορισμό
- άμεση μετάβαση σε κλουβί→ όχι παρατεταμένη χρήση
- απαγορεύεται σε γάτες (υψηλός κίνδυνος τραυματισμού)

Σύλληψη πολύ μικρού σκύλου ή κουταβιού

- δεν χρησιμοποιούνται δίκτυα, βρόγχοι ή παγίδες
- πλησιάζουμε σε χαμηλό ύψος, στο ίδιο επίπεδο με το ζώο
- αποφεύγουμε άρπαγμα από πάνω — αυξάνει τον πανικό
- αφήνουμε το κουτάβι να έρθει από μόνο του (μυρίζει, πλησιάζει)
- προσφέρονται δάχτυλα/παλάμη χαμηλά και στο πλάι, όχι στο κεφάλι
- χρησιμοποιούμε ήπια υποστήριξη κάτω από το στήθος και την κοιλιά
- σταθεροποίηση με δύο χέρια: ένα στο θώρακα - ένα στη λεκάνη
- τυλίγουμε κουτάβια που αντιστέκονται με μικρή πετσέτα μεταφορά κοντά στο σώμα του χειριστή για αίσθηση ασφάλειας
- άμεση τοποθέτηση σε κλουβί μικρού μεγέθους (όχι αγκαλιά για πολλή ώρα)
- αν είναι τρομαγμένο → χρήση τροφής/κεράσματος για προσέλκυση
- αν υπάρχει επιθετικότητα (σπάνια στα μικρά) → χρήση πετσέτας μόνο, όχι βρόγχου

Μετά τη Σύλληψη

■ Πρωτόκολλο Ασφαλείας & Ευζωίας

- κάλυψη του ζώου με ύφασμα για μείωση οπτικών ερεθισμάτων
- όχι άμεσος χειρισμός – πρώτα σταθεροποίηση & παρατήρηση
- έλεγχος για τραυματισμούς ή δυσκολία αναπνοής
- άμεση χορήγηση ηρεμιστικού όταν υπάρχει υψηλό στρες ή επιθετικότητα
- μεταφορά σε ασφαλές κλωβό
- ελαχιστοποίηση ήχων και ανθρώπινης παρουσίας
- καταγραφή μεθόδου σύλληψης και αντίδρασης ζώου στο ιστορικό
- αξιολόγηση για επαναληπτική εκπαίδευση, κοινωνικοποίηση ή συμπεριφορική διαχείριση